

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ТМФВ В МЕЖАХ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ

Наталія Коренкова

викладач фізичного виховання Комунальний заклад «Нікопольський фаховий педагогічний коледж» «Дніпропетровської обласної ради»

Анотація: В статті наведені данні із застосування інтерактивних методів навчання на заняттях фізичного виховання та ТМФВ при підготовці майбутніх учителів молодшої школи (з досвіду роботи викладачів Комунального закладу «Нікопольський фаховий педагогічний коледж» «Дніпропетровської обласної ради»).

Ключові слова: молодша школа, підготовка учителів, фізичне виховання, інтерактивні методи, здоров'язбереження, компетенції.

Вступ. Важлива роль в організації збереження й зміцнення здоров'я дітей належить вчителю початкової школи, що зумовлено віковими особливостями молодших школярів. Учитель початкових класів, як основний організатор навчально-виховного процесу може систематично і найбільш ефективно впливати на всебічний розвиток учнів.

Проблему застосування здоров'язберігаючих технологій у сучасній школі проаналізовано у працях Л. Антонової, В. Лозинського, Ю. Науменко, М. Смірнова, В. Циганова, Є. Юніної [2, 3].

Мета статті: проаналізувати особливості застосування інтерактивних методів навчання з метою формування здоров'язберігаючих компетентностей майбутніх вчителів початкових класів.

Матеріали та методи дослідження. Під час дослідження використовувались аналіз наукової та методичної специфічної літератури, анкетування, бесіди, педагогічне спостереження, педагогічний експеримент. У

дослідженні приймали участь здобувачі освіти Комунального закладу «Нікопольський фаховий педагогічний коледж» «Дніпропетровської обласної ради» 1-4 років навчання.

Результати дослідження. Під час навчальної діяльності для студентів педагогічного коледжу створюються теоретичні та методичні основи ефективного формування здоров'язберігаючої компетентності майбутніх учителів початкових класів, які мають здійснювати навчання щодо збереження здоров'я кожної особистості як у професійній діяльності, так і в повсякденному житті.

Інтерактивні методики при цьому мають багато переваг: у роботі задіяні всі студенти групи; студенти вчаться працювати у групі; формується доброзичливе ставлення до опонента; кожен студент має можливість пропонувати свою думку; створюється «ситуація успіху»; за короткий час опановується багато нового матеріалу; формуються навички толерантного спілкування, вміння аргументувати свою точку зору, знаходити альтернативне рішення проблеми тощо [4, 5].

Студенти теоретично знайомляться з найпростішими термінами і поняттями, а практично засвоюють ці знання під час бесід, рольових ігор, фізкультурних казок, рухливих та спортивних ігор. Такі заняття фактично готують їх до життя, формують навички здорового способу життя.

Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної та практичної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент відчуває свою успішність, інтелектуальну та фізичну спроможність [1, 6].

Суть інтерактивного навчання у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх студентів. Це співнавчання, взаємонавчання, де і студент і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють.

Саме тому інтерактивні технології необхідно впроваджувати на заняттях фізичного виховання. Залежно від мети уроку та форм організації навчальної діяльності студентів, їх розподіляють на чотири групи: інтерактивні технології кооперативного навчання; інтерактивні технології колективно-групового навчання; технологія ситуативного моделювання; технології опрацювання дискусійних питань [1, 4, 5, 6].

З метою формування зазначених компетентностей викладачі педагогічного коледжу під час навчальних занять з Теорії й методики фізичного виховання та Фізичного виховання використовують різні види рольових та ділових ігор, дискусії, диспути, що зумовлює опанування майбутніми вчителями початкової ланки різними формами роботи. На цих заняттях студенти виступають у ролі дослідників, експертів, методистів, учнів початкових класів, лікарів, вчителів та ін. При цьому виконання кожного завдання аналізується і рефлексується. Студентам задаються питання, як вони ставляться до тієї чи іншої проблеми, які шляхи її вирішення пропонують, які причини призводять до порушення здоров'я, як зберегти власне здоров'я та здоров'я учнів.

Також під час проведення навчальних занять викладачі фізичного виховання формують у студентів уявлення про загальнолюдські цінності (милосердя, співчуття, взаємодопомоги); уміння володіти навичками морально-етичної поведінки, безпеки життєдіяльності вдома, у коледжі, в громадських місцях.

Приділяється велика увага формуванню навичок особистої гігієни, проводяться профілактичні бесіди по запобіганню захворюваності та травматизму: «Як попередити захворюванню на грип», «Хвороби брудних рук» та інші; написання творів-есе на теми: «Як вирости здоровим», «І очі скажуть вам спасибі», «Твоя постава», «Мийся частіше», «Таємнича сила вогню»; студенти готують і проводять студентські проекти на тему «Бережи здоров'я

змолоду», «Геть паління – ми здорове покоління!», «Молодь обирає здоровий спосіб життя» та ін.

На заняттях з ТМФВ студенти складають комплекси загальнорозвивальних та спеціальних вправ, підбирають рухливі та народні ігри для різних видів діяльності учнів початкових класів на уроках фізичної культури. А на практичних заняттях, використовуючи свої знання та вміння, студенти проводять фрагменти уроків, де однокласники виступають в ролі учнів початкових класів. За допомогою такого виду роботи в студентів також формуються здоров'язберігаючі компетентності.

В результаті спостереження за студентами коледжу, починаючи з I по IV курс, аналізуючи бесіди та анкети було виявлено, що: до IV курсу у студентів спостерігається майже вдвічі динаміка підвищення рівня володіння здоров'язберігаючими компетенціями: студенти-випускники починають більш свідомо ставитися до збереження та зміцнення власного здоров'я (дотримуються правил особистої гігієни, більше приділяють уваги самостійній роботі фізичними вправами), розуміють важливість власних знань та вмінь щодо збереження та зміцнення здоров'я учнів початкових класів та оточуючих людей, вчать попереджати виникнення конфліктів, намагаються, по можливості, правильно харчуватися та дотримуватися режиму дня (спілкуючись зі студентами після проходження переддипломної практики приблизно 5-7% стали вранці робити ранкову гімнастику), знижується показник схильності до девіантної поведінки (тютюнопаління), студенти засвоюють теоретичний матеріал, з яким можуть вже самостійно проводити лекції та виховні години.

Таким чином, удосконалення навчального процесу у вищій школі має базуватись на принципах методології сучасного людинознавства, бути направленим на позитивне сприйняття просвітницьких, оздоровчих, профілактичних заходів, адже здоров'язберігаючі знання необхідні як для професійної діяльності, так і в особистому житті майбутніх фахівців.

Отже, можна зробити **висновок**, що поетапно організована інноваційна система фізичного виховання з використанням нетрадиційних форм та методів фізичного виховання та різних технологій забезпечує ефективне формування у студентів позитивної мотивації до здорового способу життя.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі ми розглядаємо у розширенні нетрадиційних інтерактивних методик фізичного виховання при підготовці вчителів початкової школи.

Література

1. Бондар С., Момот Л., Липова Л., Головка М. Перспективні педагогічні технології: Навчальний посібник. За ред. С. Бондар. Рівне : Тетіс, 2003. 200 с.

2. Бондаренко О. М. Здоров'я як цінність майбутнього фахівця. Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія «Педагогіка. Соціальна робота». 2004. № 7. С. 29 - 32.

3. Гриньова М. В. Методика викладання валеології : навчально-методичний посібник. Полтава : АСМІ, 2003. 226 с.

4. Шевчук П., Фенрих П. Інтерактивні методи навчання: навч.посіб./за ред П. Шевчук, П. Фенрих. Щецін : WSAP, 2005. С. 7-23.

5. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: методичний посібник. / автори укладачі : О. Пометун, Л. Пироженко. Київ : АПН, 2002. 135 с.

6. Пометун О. І., Комар О. А. Підготовка вчителів початкових класів : інтерактивні технології у ВНЗ. Умань : РВЦ «Софія», 2007. 65 с.